

Informatiebijeenkomst
Ontwerp dijkversterking Ravenstein
14 februari 2023

Welkom

Programma

- 20.15 uur: Toelichting programma - Tim Smit
Aanleiding & doel project
Stand van zaken & vervolg
- 20.25 uur: Ontwerp dijkversterking Ravenstein - Hans van Engen/
Robbert de Koning
- 20.50 uur: Informatiemarkt

Aanleiding & doel

Tim Smit

Nieuwe eisen waaraan dijk moet voldoen tegen hoogwater

Meanderende Maas – integrale aanpak:

Bescherming tegen hoogwater door:

- Dijkversterking Brabantse Maasdijk Ravenstein - Lith
- Rivierverruiming aan Gelderse én Brabantse zijde

De combinatie biedt kansen voor:

- Natuurontwikkeling, landschap, recreatie, cultuurhistorie, leefomgeving en economie.

Meanderende
Maas

Tien organisaties – één plan

Provincie Noord-Brabant

provincie
Gelderland

Stap voor stap naar definitief plan

2019 Voorkeursalternatief

2021 Voorlopig ontwerp

2022 Definitief ontwerp

2023 Besluiten ter inzage en start eerste werkzaamheden uitvoering

Ravenstein richt zich op versterking dijk

Hoogte – stabiliteit - piping

Terugblik

Voorkeursalternatief 2019:

- Versterking met moderne gronddijk en deels tuimeldijk
- Tussen rondelen: damwand met kademuur

Planuitwerking 2021 - 2023:

- Overleg met omgeving (cultuurhistorie, dijkbewoners, bedrijven)
- Onderzoeken bodem, archeologie, ecologie, etc.
- Hoogte kademuur teruggebracht naar 11.9m NAP + adaptief
- Detaillering en inpassing dijkversterking (De Heus, Windkracht 13, Brass, etc.)

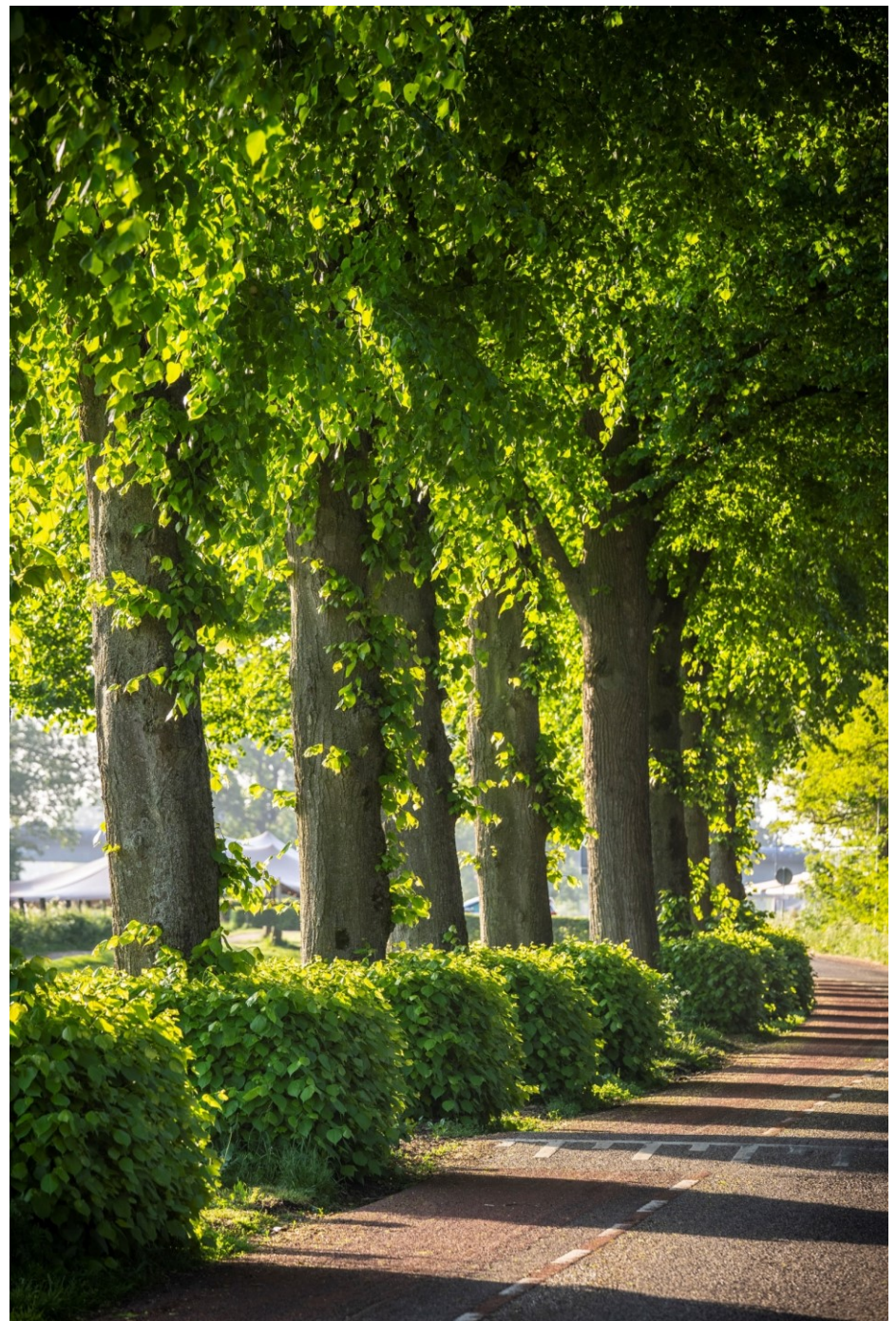
Vervolgstappen

- Voorbereiding formele procedure
  - Ontwerp besluiten
  - Inzage periode → breed bekendgemaakt + inloopbijeenkomsten
  - Definitieve besluiten
- Vooruitdenken start uitvoering

Dijkontwerp Ravenstein

Hans van Engen en Robbert de Koning

Ravenstein 17^e eeuw

Castel tot Ravensteyn

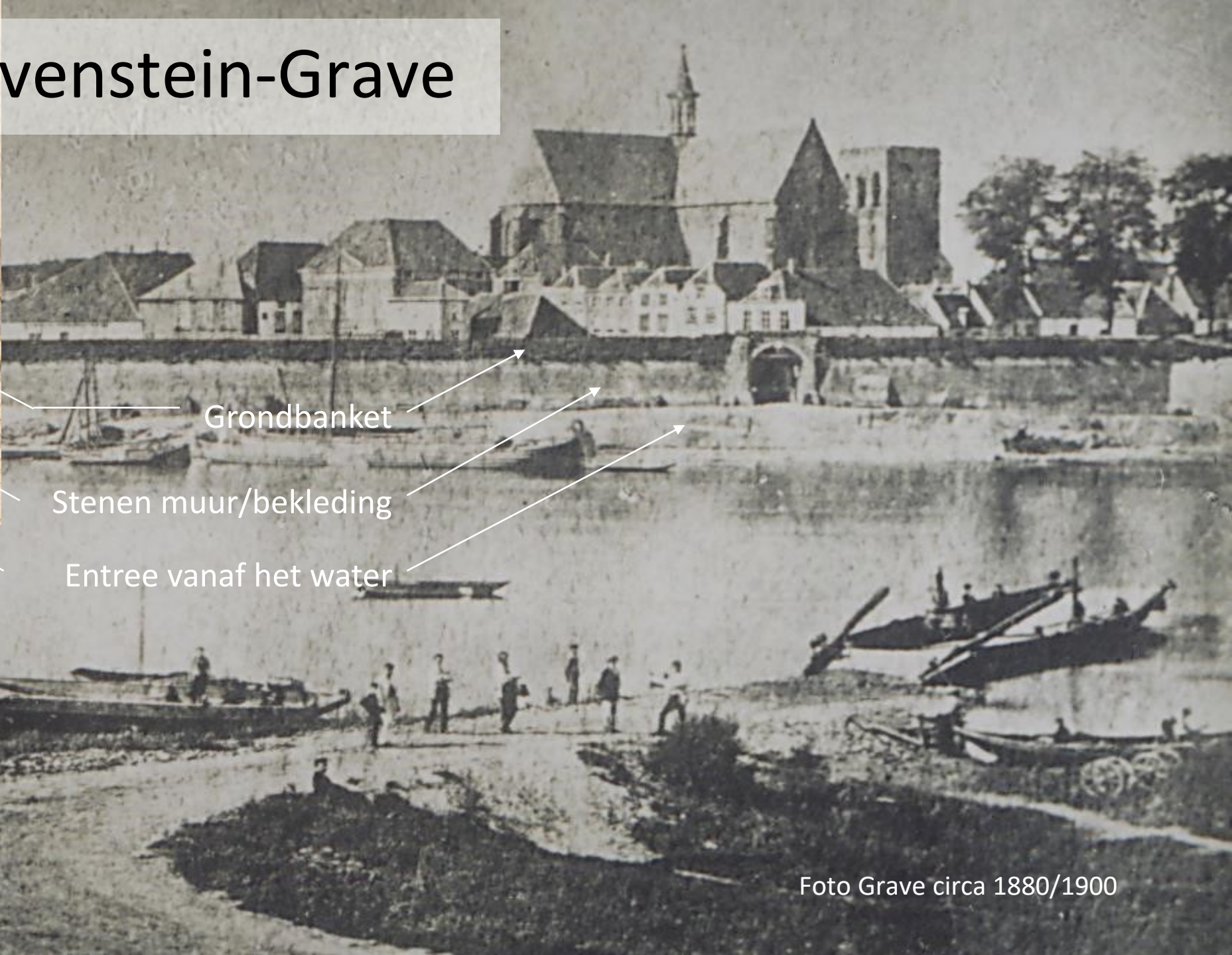

Den 15 november 1694

Valentijn Klotz (1674)

Parallel Ravenstein-Grave

Context

Grondbanket

Stenen muur/bekleding

Entree vanaf het water

Foto Grave circa 1880/1900

Dynamiek van de vesting (voorbeeld Grave)

Context

Verlaagd maaiveld en gedeeltelijk
verlaagde muur, circa 1930

Opgehoogde muur, circa 1960

Uitgangspunten voor het dijkontwerp

1. Voor een veilige dijk zijn damwanden noodzakelijk
2. De dijk is goed ingepast in de cultuurhistorische omgeving
3. De omgeving fijn en veilig maken

Damwanden zijn noodzakelijk en zijn op te hogen

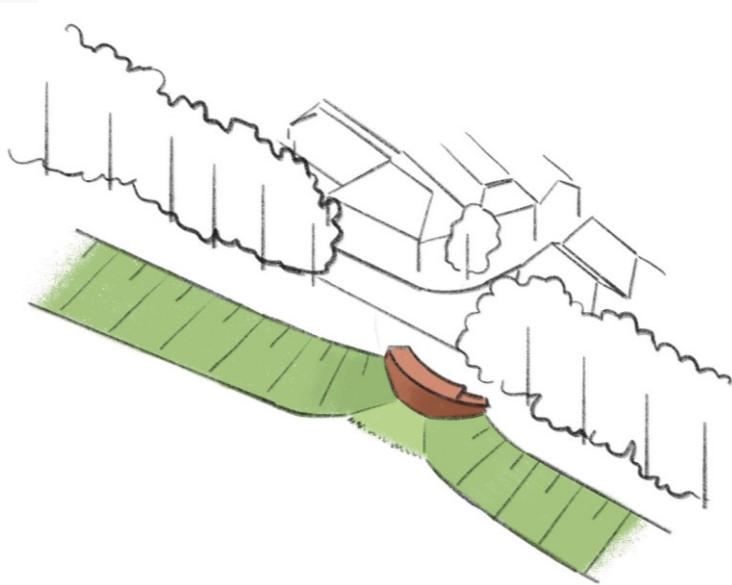
1. Veilige dijk

De rondelen vormen een belangrijk onderdeel van de vesting Ravenstein

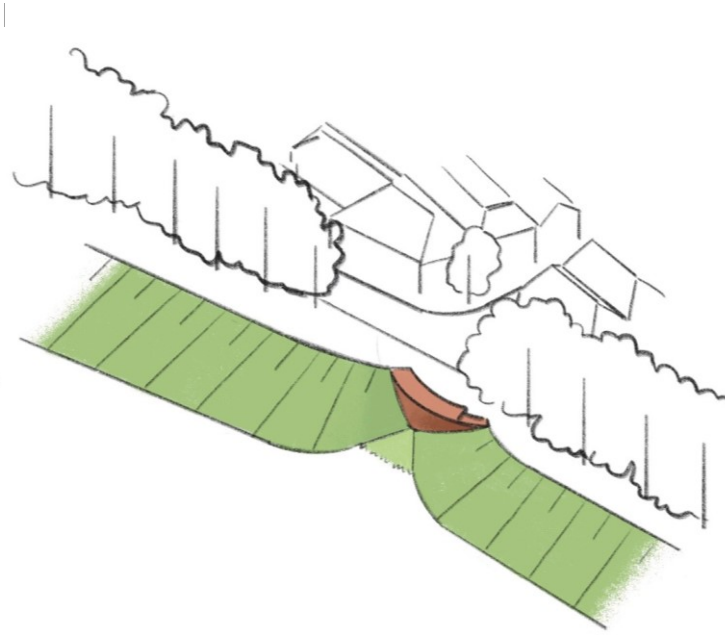
2. de cultuurhistorische omgeving

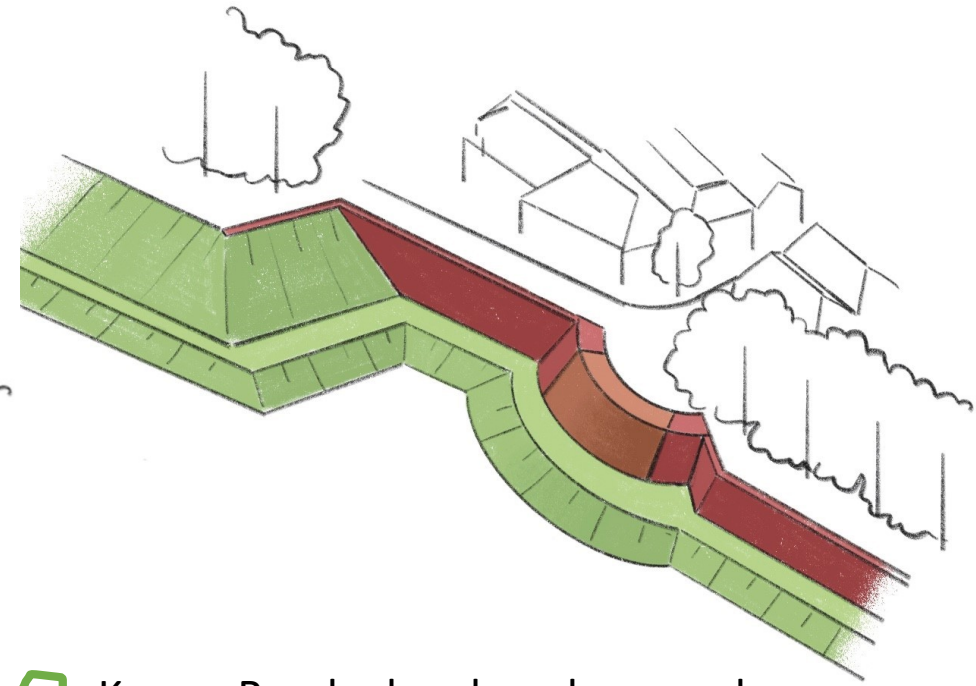
De zichtbaarheid van de rondelen is belangrijk

Huidige situatie ronddeel:
ingepakt in grond

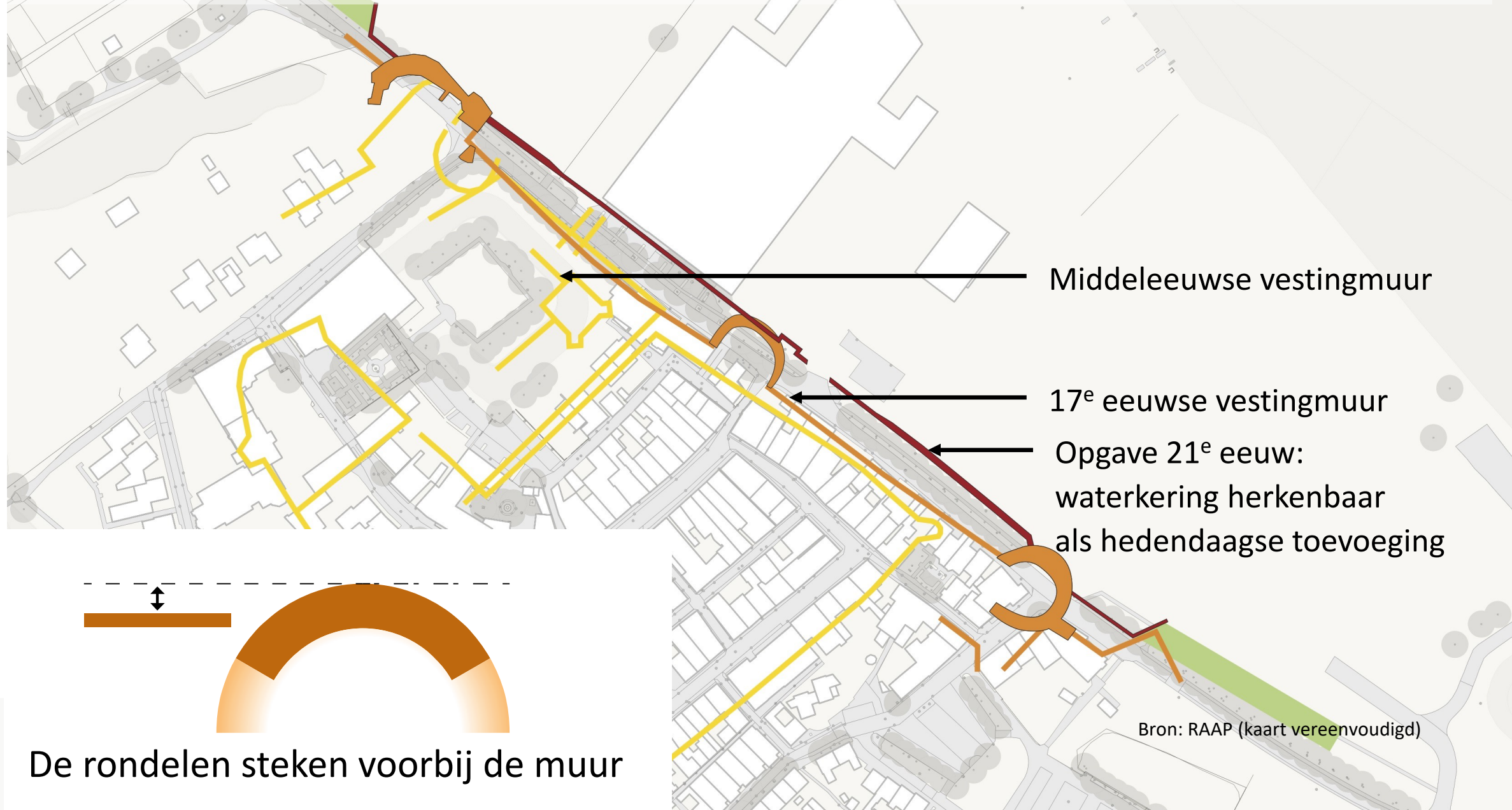
X Verhoogde waterkering:
Ronddeel verder ingepakt in
grond

✓ Keuze: Ronddeel verlengd en goed
zichtbaar, dankzij eigentijdse muur

Een eigentijdse muur als waterkering

2. de cultuurhistorische omgeving

Middeleeuwse vestingmuur

17^e eeuwse vestingmuur

Opgave 21^e eeuw:
waterkering herkenbaar
als hedendaagse toevoeging

Bron: RAAP (kaart vereenvoudigd)

De rondelen steken voorbij de muur

De geschiedenis herkenbaar maken

2. de cultuurhistorische omgeving

Rekening houden met een mogelijke toekomst

2. de cultuurhistorische omgeving

Bron: Waterfront Ravenstein (Gemeente Oss, 2008)

De omgeving fijn en veilig maken

5 Deelgebieden

5. Kasteelrondeel

4. Maasdijk - Oude stad - De Heus

3. Maasdijk - Oude stad

2. Bokrondeel

1. Haven-Brasserie

1. Haven en Brasserie

1. Haven en Brasserie

1. Haven en Brasserie

jachthaven

afsluitbare weg

entree met 2 laad-/losplekken en fietssteunen

dijktrap

Veerweg

terras

fietssteunen

12 nieuwe bomen en parkeren

Brasserie

'keerlus

2. Bokrondeel

Het bokrondeel is in 2000 opgemetseld.
We stellen historische onderdelen veilig.

2. Bokrondeel

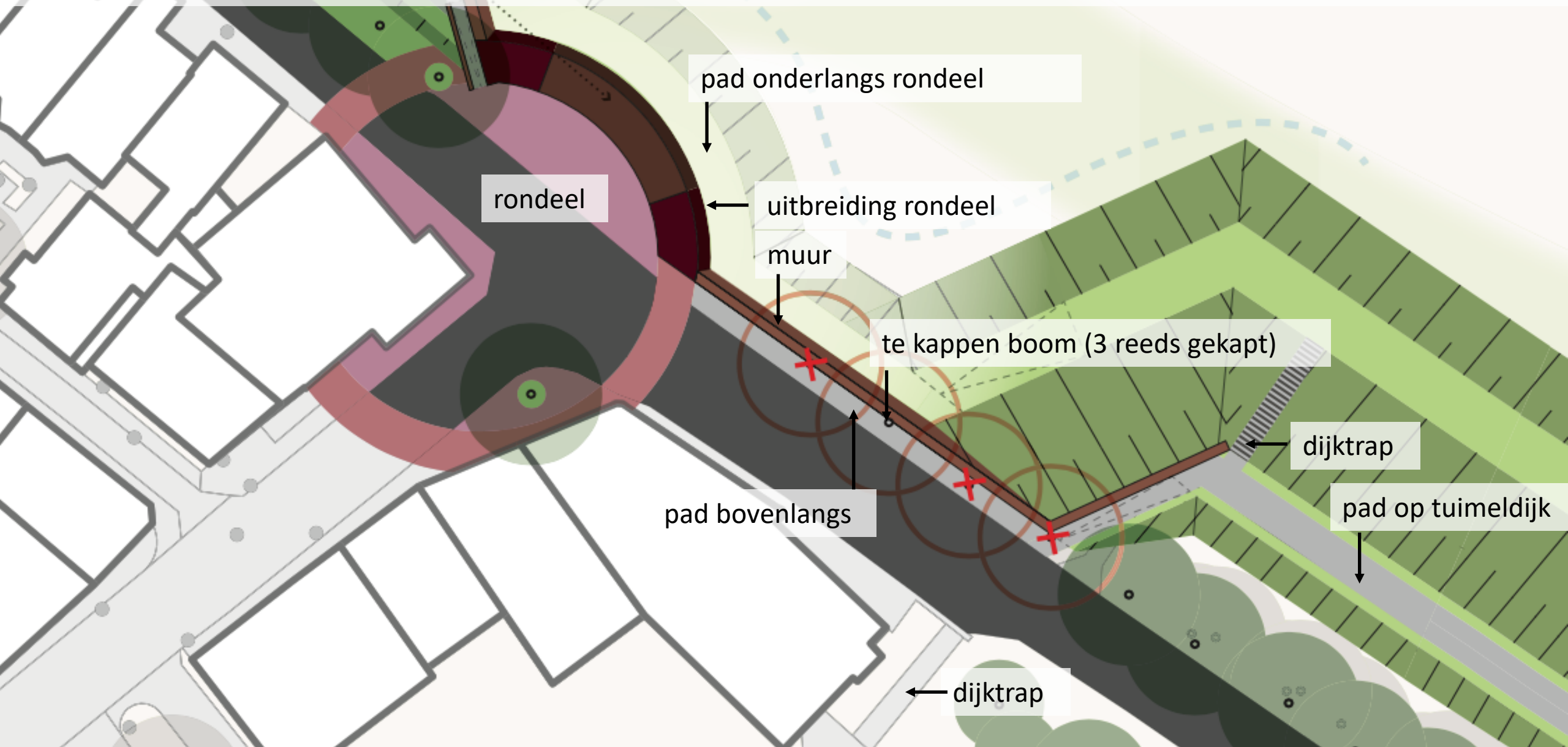

2. Bokrondeel

Rondeel wordt verlengd en beter zichtbaar gemaakt

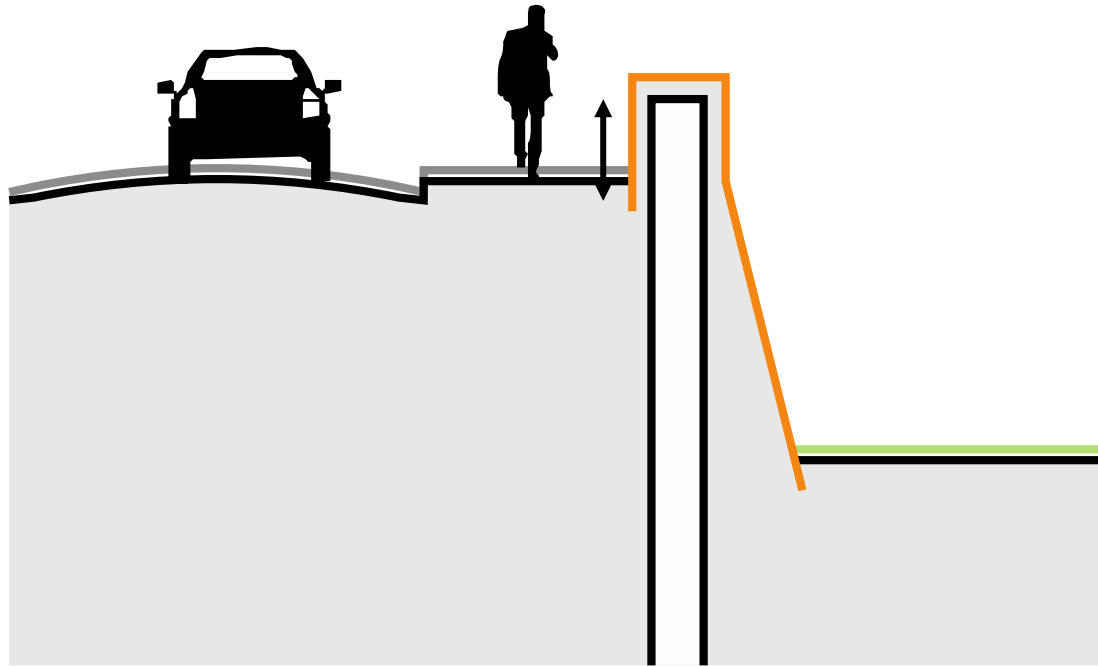

2. Bokrondeel

2. Bokrondeel, 'verbindingsmuur'

Kruin: 11.9m +NAP

Hoogteverschil pad-muur $\pm 1.2\text{m}$

3. Maasdijk-Oude stad

bestaande waterkering

Bovenzijde nieuwe
dijk: 11.90 +NAP

3. Maasdijk-Oude stad

Muur op 11.90m +NAP. Vanuit de stad is de uiterwaard te zien

3. Maasdijk-Oude stad

trap

graspad onderlangs

doorsteekje

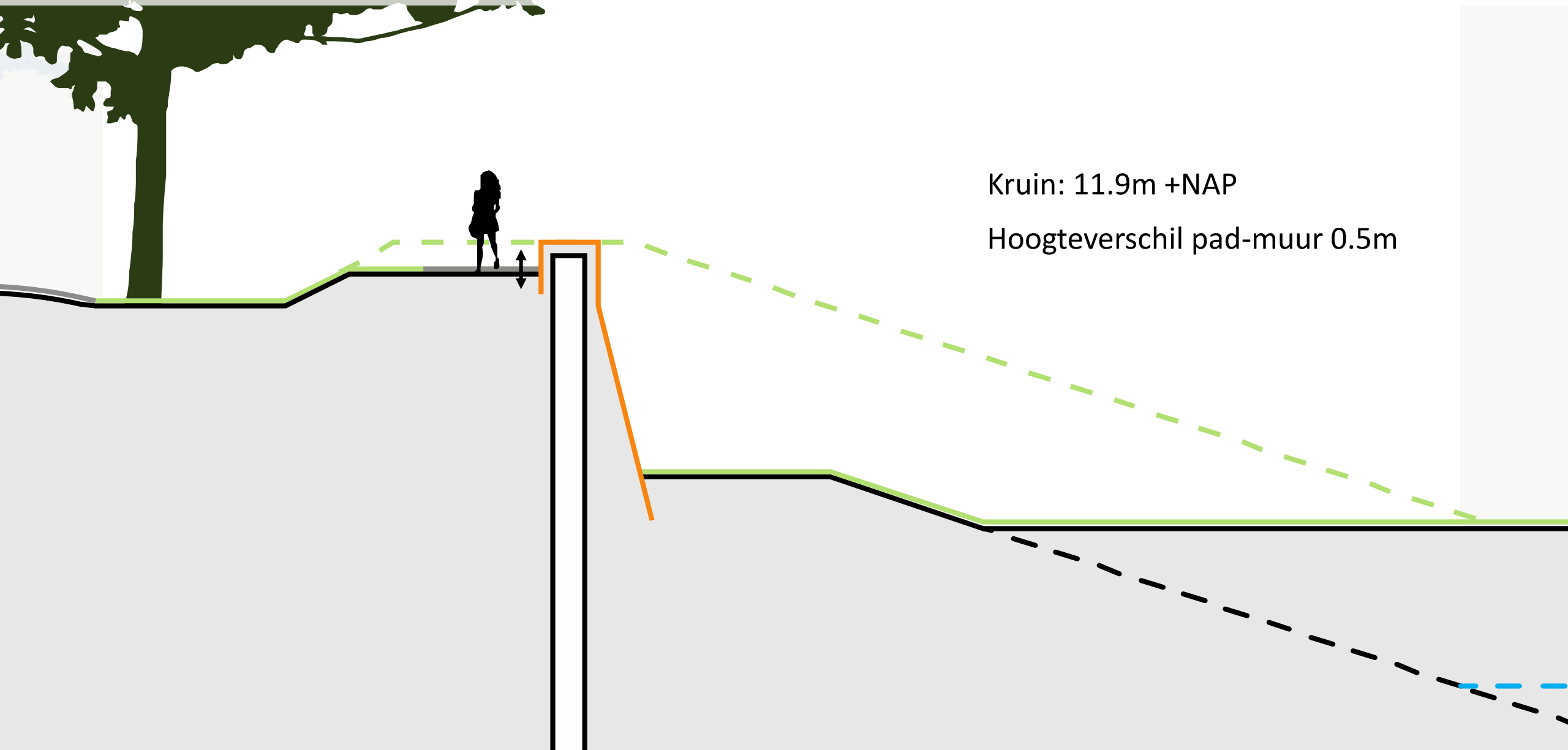
pad bovenlangs

zitbank

eigentijdse vestingmuur

rondeel

3. Maasdijk-Oude stad

Kruin: 11.9m +NAP

Hoogteverschil pad-muur 0.5m

3. Maasdijk-Oude stad

halfverhard pad of klinkerpad?

3. Maasdijk-Oude stad

Analyse bekleding 'eigentijds vestingmuur'

3. Maasdijk-Oude stad

Bekleding muur (links: visualisatie Ravenstein, rechts foto Breda)

4. Maasdijk-Oude stad-De Heus

4. Maasdijk-Oude stad-De Heus

4. Maasdijk-Oude stad-De Heus

parkeren onder bomen te handhaven

4 te kappen bomen

De Heus

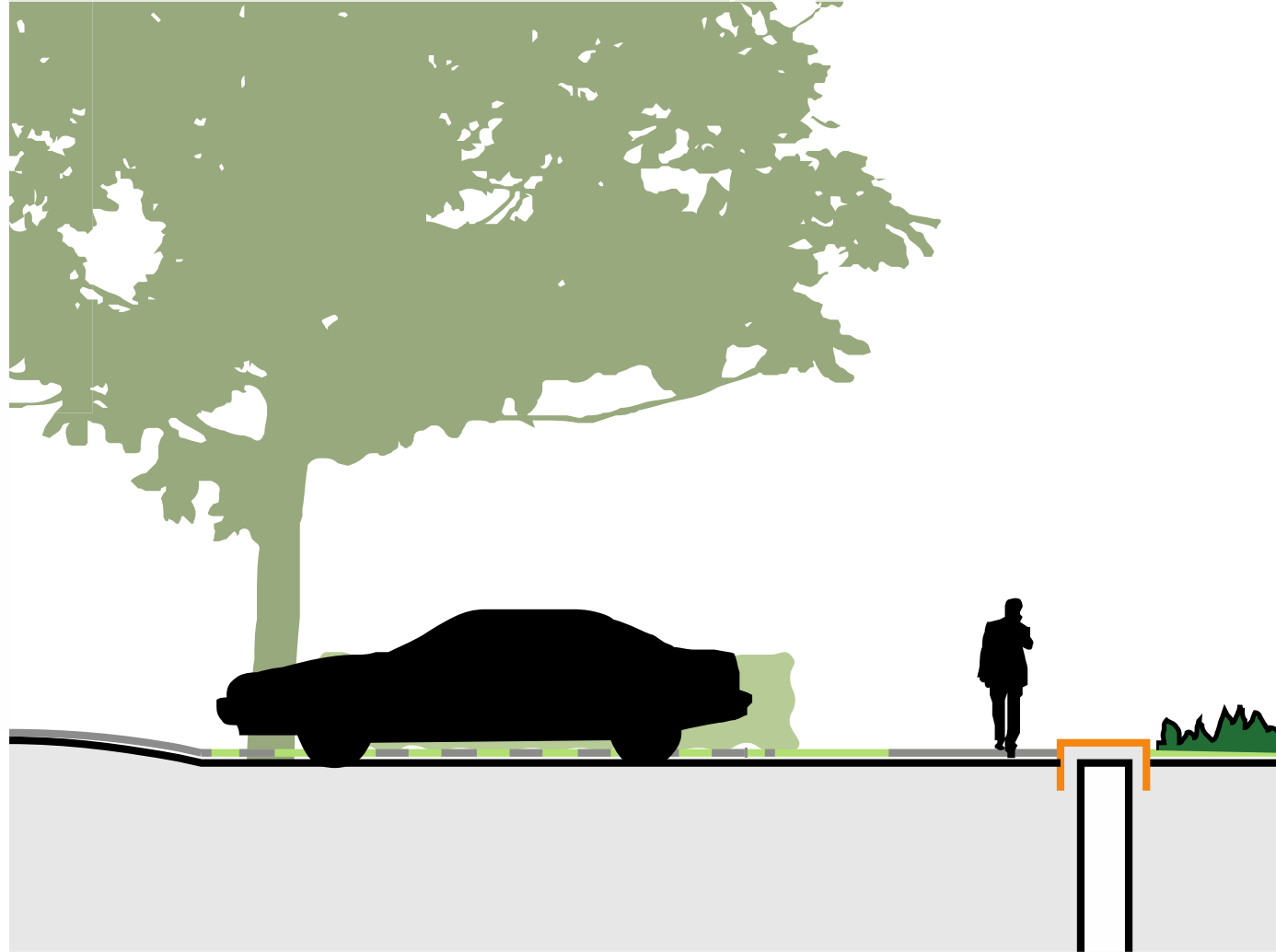
grote zitbank

coupure

Marktstraat met Maaspoort

trap

4. Maasdijk-Oude stad-De Heus

Kruin: 11.9m +NAP

Hoogteverschil pad-muur 0.2m

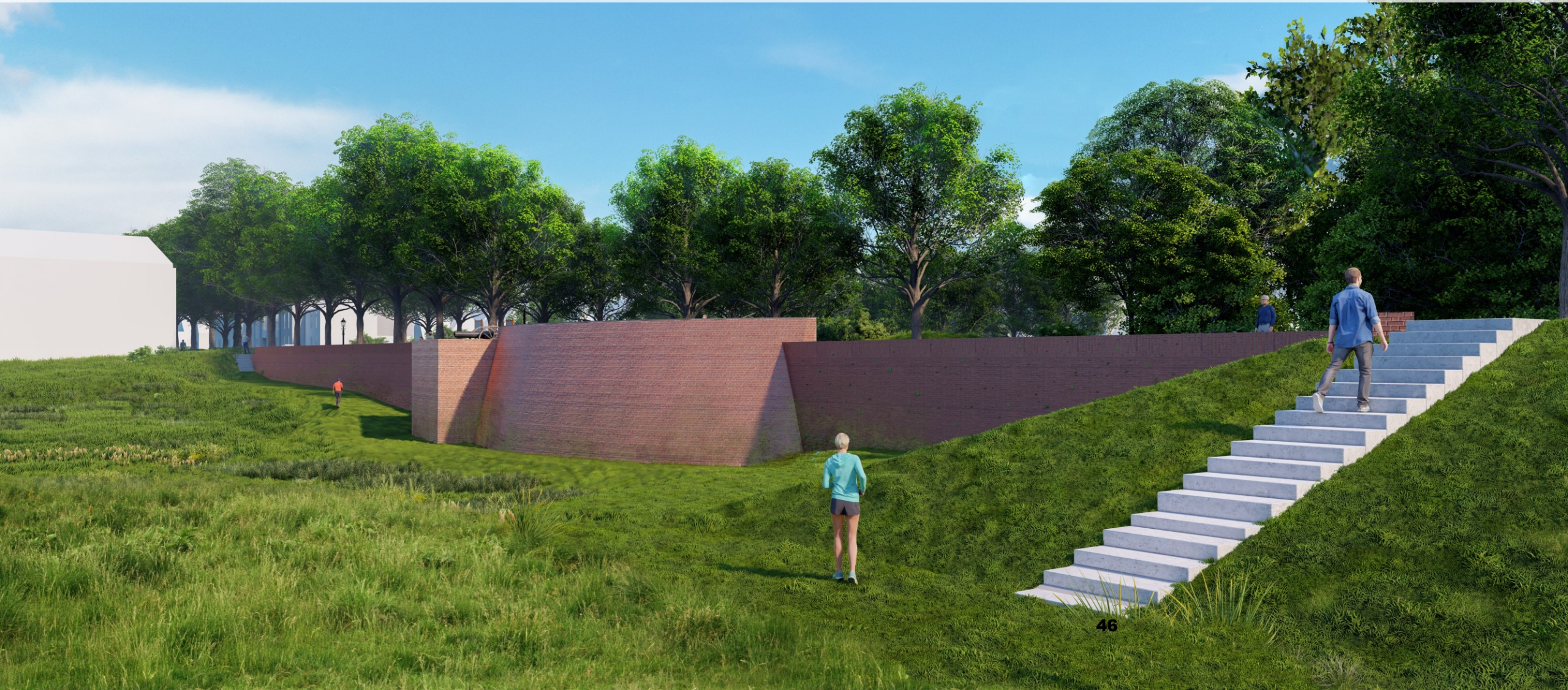
5. Kasteelrondeel

Ook het kasteelrondeel is in de huidige situatie deels verstoppt in grondwerk

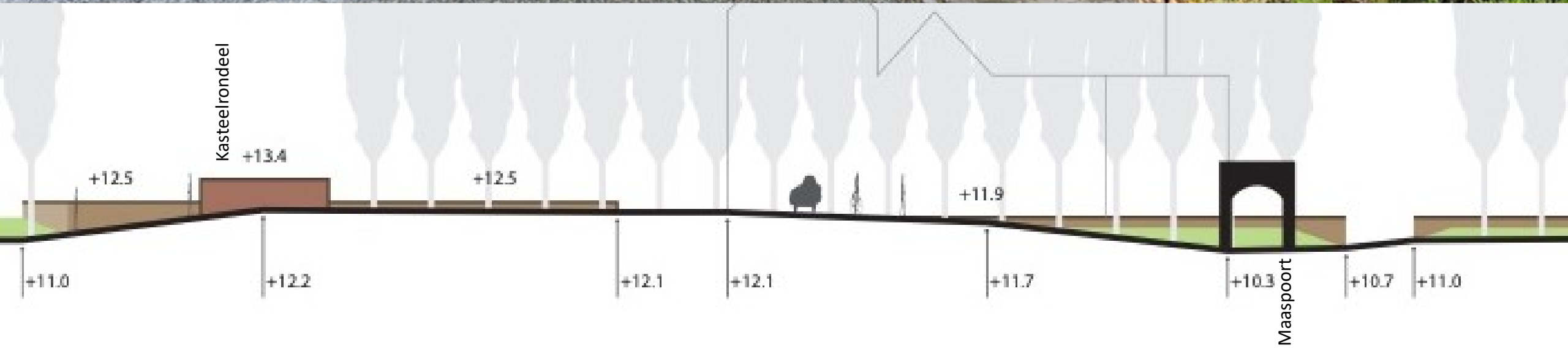
5. Kasteelrondeel

Rondeel verlengen en beter zichtbaar maken

5. Kasteelrondeel

- De straat ligt hier 1 m hoger dan voor de 'oude stad'
- Muur iets verhogen ($12.50 + \text{NAP} = \pm 50\text{cm} + \text{straatpeil}$), waardoor hekwerken op de muur niet nodig zijn.

5. Kasteelrondeel

scherm komt ongeveer op
locatie haag:

snoei bomen noodzakelijk

5. Kasteelrondeel

tuimeldijk

4 te kappen bomen

uitbreiding rondeel

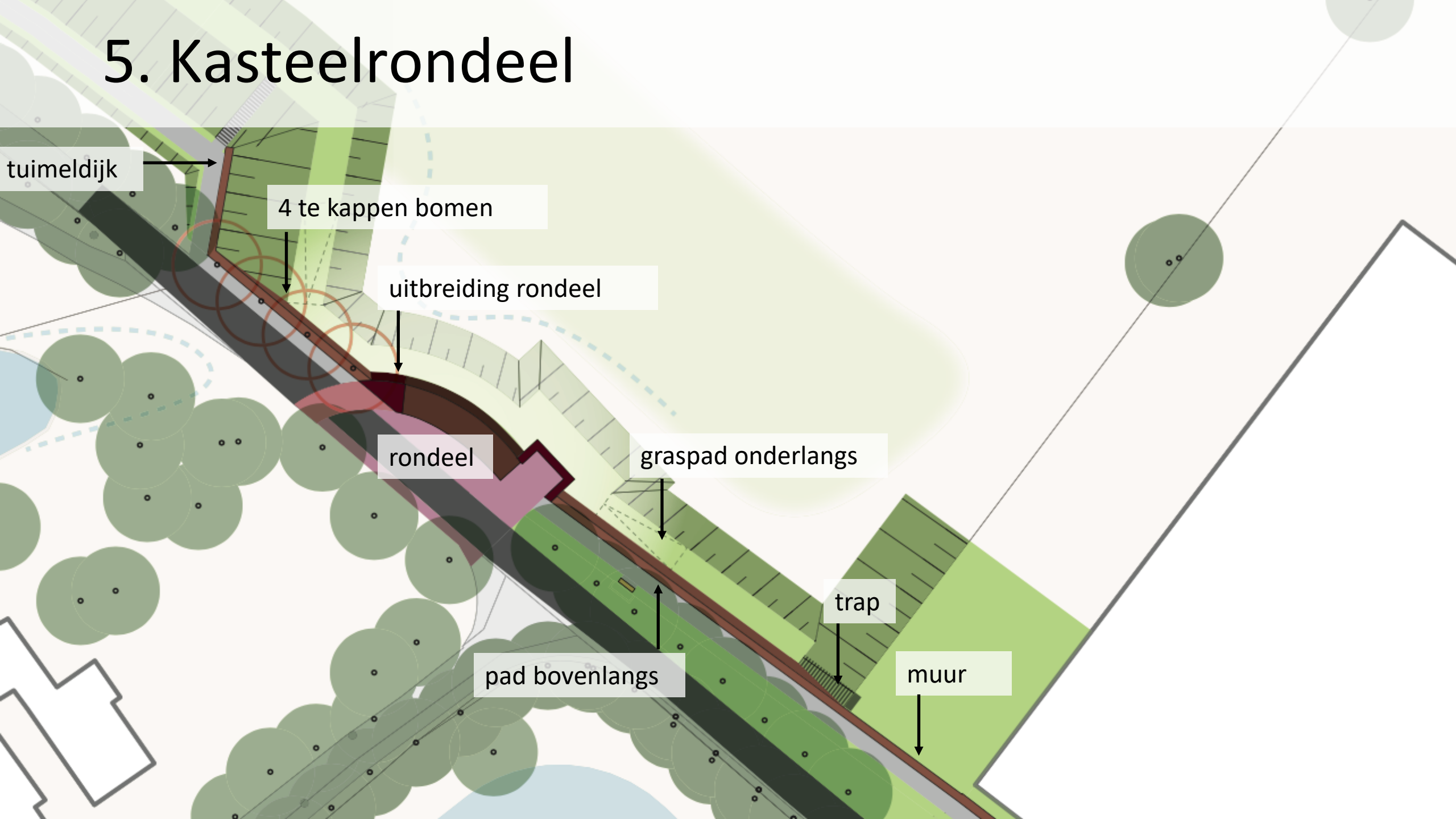
rondeel

graspad onderlangs

trap

pad bovenlangs

muur

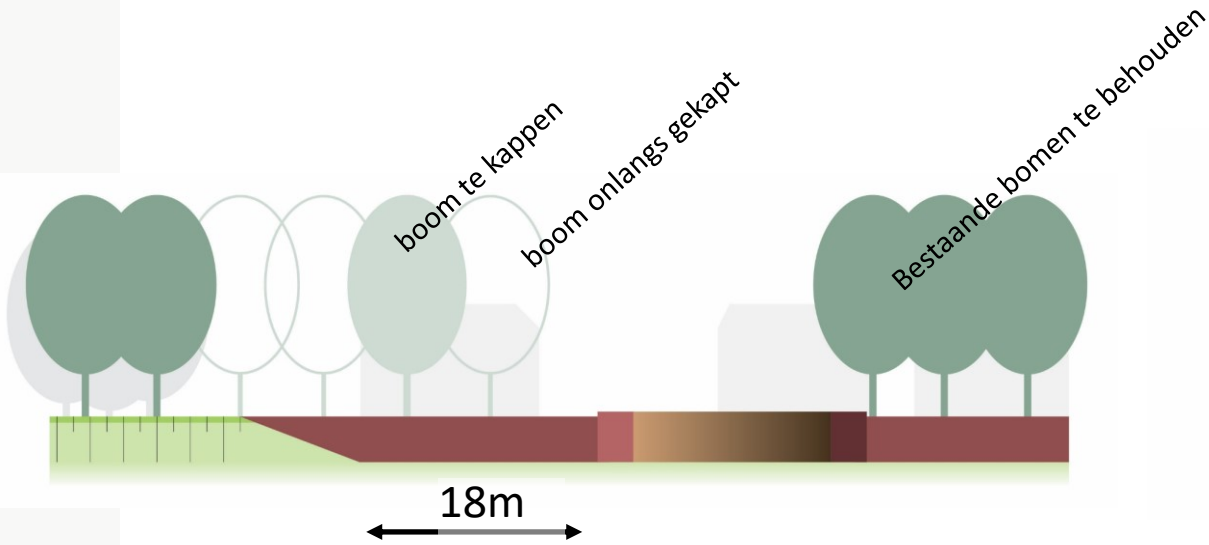
5. Kasteelrondeel

Spanningsveld tussen cultuurhistorische en groene kwaliteiten

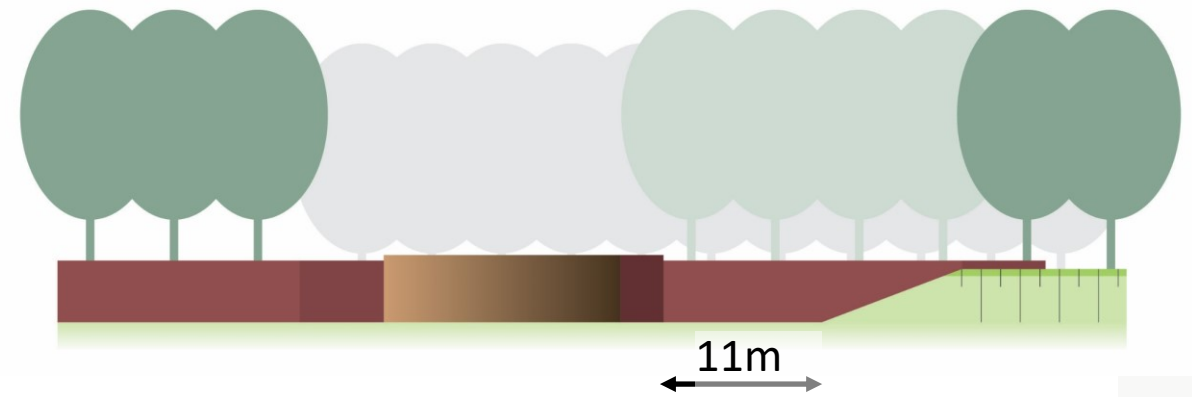

5. Kasteelrondeel

- Rondeel nu en in de toekomst vrij in het zicht houden
- Zekere symmetrie maken tussen beide rondelen

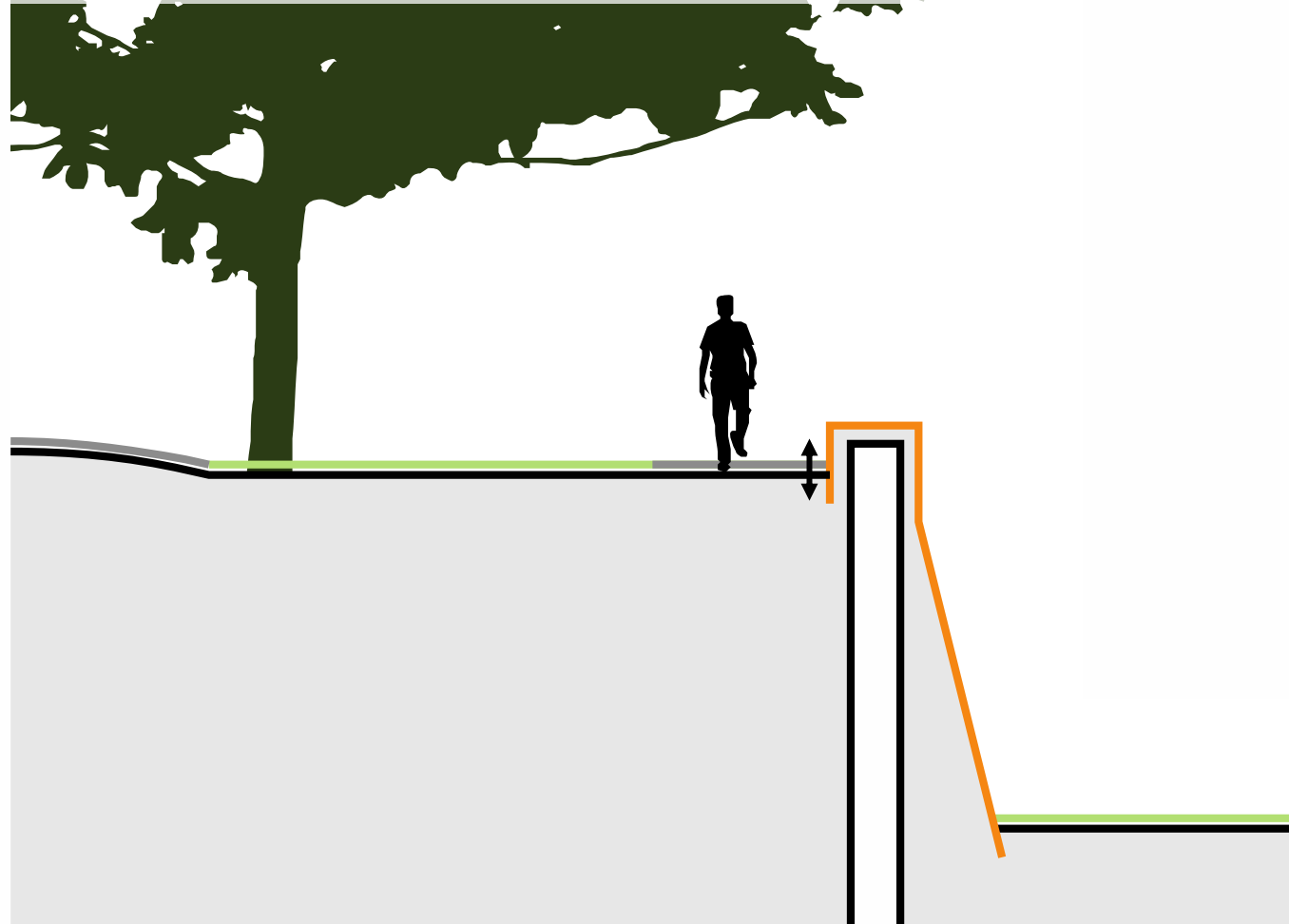

Bokrondeel

Kasteelrondeel

5. Kasteelrondeel (zijde De Heus)

Kruin: 11.9/12.5m +NAP

Hoogteverschil pad-muur 0.1/0.5m

Tuimeldijk bij spoorwegovergang

- Nog uit te werken

Vervolg

Informatiemarkt